

Besluit van de gemeenteraad van de gemeente Zeewolde houdende regels omtrent cultuur

Voorwoord

“In tijden van terrorisme en globalisering is het verleidelijk om ramen en deuren te sluiten. Juist daarom is het belangrijk dat we die bewustzijnsvernaauwing tegengaan, vensters openen en perspectieven bieden. Laten zien, via kunst en cultuur, dat de wereld groter is dan de eigen achtertuin”¹.
Colin van Heezik, journalist.

Ik heb dit citaat gekozen als begin van onze nieuwe kunst en cultuurnota in de gemeente Zeewolde omdat kunst en cultuur ons mee kan nemen naar een andere wereld die we niet kennen. Maar ook omdat het covid-19 virus en de gevolgen daarvan ons opsluiten in onze eigen huizen en we zo hunkeren naar perspectieven. Kunst en cultuur kunnen ons deze perspectieven geven omdat we ook vanuit onze huiskamer kunnen genieten van muziek, beeldende kunst, architectuur en taal. Ik hoop echter dat we in de looptijd van deze nota snel weer terug kunnen naar het ontmoeten van elkaar rondom kunst en cultuur omdat ook het elkaar ontmoeten en het samen genieten van kunst en cultuur belangrijk is.

Deze tijd is geen gemakkelijke tijd voor de mensen die werkzaam zijn in deze branche. Onzekerheid over de toekomst en hoe het verder moet zijn breed gedeeld. Deze nota geeft daar niet direct een antwoord op maar beschrijft wel waar we nog meer dan in het verleden onze energie op gaan richten, voor het behoud van deze branche. Omdat het allang niet meer zo is dat kunst en cultuur alleen maar voor de elite is: het is van ons allemaal. Het zegt wat over ons verleden en geeft ruimte voor de toekomst. Juist dat verleden van Zeewolde, ook al is dat nog geen 40 jaar, willen we de komende jaren gaan beschermen nu het nog kan. We hopen binnenkort de verhalen van de polderpioniers te mogen ontvangen en ook het boekwerk “Zeewolde Zien” moet een aanzet geven tot het nadenken over cultuurhistorische gebouwen en wat we hier mee willen.

Er is dus nog genoeg te doen en te beleven in de gemeente Zeewolde op het gebied van kunst en cultuur. Rest mij niets anders meer dan een dankzegging uit te spreken aan iedereen die geholpen heeft aan de totstandkoming van deze nota. Ik hoop op een Corona vrije toekomst waar de kunst en cultuur sector weer maximaal zijn belangrijke rol kan vervullen en tot die tijd wensen wij iedereen die werkzaam is in deze sector heel veel sterkte.

Met vriendelijke groet,

Egge Jan de Jonge
Wethouder Kunst en Cultuur gemeente Zeewolde

1. Inleiding

Voor u ligt de nieuwe cultuurnota gemeente Zeewolde 2021-2024. In deze beleidsperiode gaan we werken aan het krachtiger maken van de lokale culturele infrastructuur van Zeewolde. Door creatieve uitingen en culturele activiteiten zichtbaarder te maken en sterke verbindingen te leggen, dragen kunst en cultuur bij aan het gemeenschapsgevoel onder de inwoners van onze gemeente, integratie van verschillende culturen, de aantrekkelijkheid van Zeewolde, de dynamiek en de uitstraling over de gemeentegrenzen heen. In deze nota geven we aan hoe wij dat de komende vier jaar gaan doen.

Actualisatie van beleid

De vorige beleidsnota kunst en cultuur en de bijbehorende uitvoeringsnota besloegen de periode 2014-2020. De nota's geven uitgebreid aan hoe de culturele infrastructuur van Zeewolde in elkaar zit en wat we doen om deze structuur te ondersteunen. Inmiddels zijn we 6 jaar verder en zijn de doelen grotendeels behaald. De missie en visie zijn nog steeds actueel, waardoor de beleidsnota uit 2014 ook een goede basis is voor de komende vier jaar. In de nieuwe nota worden de accenten van de zes geformuleerde doelen verlegd, om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen. De doelen komen terug in de drie thema's waar per thema beleidsvoornemens zijn geformuleerd. Door het benoemen van subdoelen per thema (wat willen we bereiken), wordt de relatie met de uitvoeringsagenda gelegd.

Budget

1) Bron: Volkskrant 30 november 2018

Voor de komende 4 jaar, blijft het budget op het niveau van 2020. Een groot deel van het bestaand beleid zullen we continueren, budgetten liggen hierdoor al grotendeels vast. Omdat er geen extra gemeentelijk budget voor het kunst- en cultuurbeleid is, vraagt dit wel enige creativiteit bij de uitvoering voor de onderdelen die we willen actualiseren. Door slimme verbindingen te leggen, gaan we ervan uit dat we samen met onze partners hier creatieve oplossingen voor vinden. Voor grote incidentele investeringen wordt het gemeentebestuur apart geadviseerd.

Interactief proces

De nieuwe nota is mede tot stand gekomen door spontane en georganiseerde gesprekken te voeren met vertegenwoordigers van culturele instellingen. Een aantal gesprekken vond plaats in 2019 en een aantal in 2020.

Cultuurbeleid Rijk, provincie en gemeente

Voor de nieuwe cultuurnota is gekozen voor een tijdsperiode van 2021-2024. Hiermee sluiten we aan bij de landelijke en provinciale nota's die ook van 2021-2024 lopen. Het cultuurbeleid in Zeewolde staat namelijk niet op zich zelf. De drie overheidslagen Rijk, provincie en gemeente hebben elk hun eigen cultuurbeleid met hun eigen autonomie en beleidsverantwoordelijkheid. Het cultuurbeleid van de drie overheidslagen vullen elkaar zo goed mogelijk aan.

Het Rijk is verantwoordelijk voor het culturele aanbod in de landelijke culturele basisinfrastructuur. Zie de uitgangspunten van het cultuurbeleid 2021-2024 'Cultuur voor iedereen' op de [website](#)² van de Rijksoverheid.

De provincies zijn verantwoordelijk voor taken als het bevorderen van bovengemeentelijke samenwerking, subsidiëren van steunfunctietaken en het vormgeven aan een regionale identiteit. De nota cultuurbeleid 2021-2024 'Flevoland: ruimte voor cultuur' is te raadplegen op de website van de provincie Flevoland. In deze beleidsperiode staat de ontwikkeling van de Flevolandse identiteit, het verrijken en (laten) vertellen van het Verhaal van Flevoland centraal. Het beleid wordt ingericht langs twee routes, met daaronder bijpassende pijlers. De routes zijn:

- Route 1 Cultuur beleven, hier staat de toeschouwer/het publiek centraal;
- Route 2 Cultuur maken, hier staat de maker (kunstenaar, amateur of het gezelschap) centraal.

Als onderdeel van de twee routes worden bij alle pijlers nieuwe hoofdstukken aan het Verhaal van Flevoland toegevoegd. Route 1 heeft vier pijlers: landschapskunst, cultuureducatie primair en voortgezet onderwijs, Bibliotheken en het Museaal beleid. Route 2 heeft drie pijlers: cultuurparticipatie, versterken van het makersklimaat en podiumkunsten.

Tot slot de verantwoordelijkheid van gemeentes. Gemeentes hebben de zorg voor het financieren van die voorzieningen die wettelijk verplicht zijn of die zij voor de culturele infrastructuur van de gemeente noodzakelijk achten. Het subsidiëren van activiteiten van onder meer amateurkunst, cultuureducatie en beeldende kunst in de openbare ruimte.

Leeswijzer

In de nieuwe nota kunst en cultuur presenteren we de kaders en de uitvoeringsagenda voor de periode 2021-2024. Dit doen we door in hoofdstuk 2 eerst in te gaan op het begrip cultuur en vervolgens worden de missie, visie en doelen weergegeven. Dan wordt in hoofdstuk 3 aan de hand van drie thema's het beleid en uitvoeringsagenda verder uitgewerkt. De drie thema's zijn:

- cultuur en educatie
- cultuur en ontmoeting
- cultuur en de fysieke leefomgeving.

Per thema leest u over:

- de beleidsvoornemens uit 2014-2020 en wat we hiervan (extra) hebben bereikt
- welke ontwikkelingen er zijn
- wat we belangrijk vinden
- wat we voor eind 2024 willen bereiken.

Monitoring beleidsdoelen

De bovenstaande indeling geeft tevens structuur aan de beoogde monitoring van de beleidsvoornemens en de te realiseren projecten in de uitvoeringsagenda.

2. Wat is cultuur?

"Cultuur is de zuurstof van de samenleving, zonder kunst en erfgoed verstikt zij. Cultuur doet een appel op onze verbeeldingskracht. Kunst en erfgoed komen voort uit creatief denken en handelen, en inspireren

2) <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/beleidsnota-s/2019/06/11/uitgangspunten-cultuurbeleid-2021-2024>

op hun beurt ook weer tot creativiteit. Kunstwerken en gebouwen uit heden en verleden, voorstellingen, concerten, films, boeken en vele andere culturele uitingsvormen laten ons kennismaken met andere werelden en denkbeelden en plaatsen daarmee onze eigen normen en waarden in een breder perspectief.

Cultuur biedt ook een emotionele vrijplaats. Cultuur kan gevoelens van ontroering, troost en ontspanning veroorzaken, of juist walging, angst of medelijden oproepen. Kunstenaars zijn dé vertellers en verbeelders van onze samenleving. Cultuur kan ons verbinden, raken, veranderen en verwonderen."

Citaat uit: Raad voor Cultuur. (2019). *Advies Cultuurbestel 2021-2024: Cultuur dichtbij, dichtbij cultuur.*

2.1 Uitleg

Een nota over cultuur vraagt om een toelichting, want cultuur is een zeer breed begrip. In brede zin duidt cultuur alles aan wat een samenleving voortbrengt en overdraagt, zowel in materiële als immateriële zin. In deze nota bedoelen we met cultuur, de kunst- en cultuur disciplines zoals die landelijk worden gehanteerd:

- media en letteren
- cultureel (immaterieel) erfgoed, archeologie en monumenten
- amateurkunst en podiumkunsten
- beeldende kunst en architectuur
- kunst- en cultuureducatie.

We hebben het dan over artistieke uitingen en culturele activiteiten als: toneel, dans, zingen, een muziekinstrument bespelen, tekenen, schilderen, beeldhouwen, boetseren, film, grafisch ontwerpen, fotograferen, creatief schrijven en literatuur. Maar ook erfgoed en de publieke omroep rekenen we tot het gemeentelijk cultuurbeleid.

In deze nota worden de vijf culturele disciplines in drie thema's verwerkt:

- cultuur en educatie: kunst- en cultuureducatie en een klein onderdeel van letteren;
- cultuur en ontmoeting: media en letteren, amateurkunst en podiumkunsten;
- cultuur en de fysieke leefomgeving: cultureel (immaterieel) erfgoed, archeologie en monumenten en beeldende kunst en architectuur.

Om een impressie te geven wat de betekenis die cultuur heeft voor het individu als wel voor de samenleving, leest u in het kader in de linkerkolom.

Waarden van kunst en cultuur

In de visie (zie volgende paragraaf) wordt verwijzen naar de waarden van kunst en cultuur. Zoals in het citaat uit het rapport van de Raad voor Cultuur is te lezen, manifesteert kunst en cultuur zich op verschillende terreinen. We onderscheiden de waarde van kunst en cultuur op het terrein van artistiek, persoonlijk, maatschappelijk, ruimtelijk, historisch besef, economisch en identiteit. Voor een toelichting op deze waarden wordt verwezen naar bijlage 1.

2.2 Missie, visie en doelen

Zoals we in de inleiding al aangeven, onderstrepen we de missie en visie van de beleidsnota 2014-2020 nog steeds. Deze luiden als volgt:

Missie

Waar gaan we voor, wat is onze bijdrage?

De gemeente stimuleert en faciliteert de verschillende rollen van kunst en cultuur in de Zeewolde gemeenschap. Wij willen de creatieve, innovatieve en saamhorige kanten van de gemeente en haar inwoners versterken en zichtbaar maken. Wij streven ernaar dat kunst en cultuur onmiskenbaar aanwezig zijn in deze gemeente en voor iedereen te beleven. Wij willen dat kunst en cultuur bijdragen aan het gemeenschapsgevoel onder de inwoners van onze gemeente en aan de aantrekkelijkheid van Zeewolde, de dynamiek en de uitstraling over de gemeentegrenzen heen. Wij streven naar samenwerking met en tussen kunstwereld, bedrijfsleven, onderwijs en andere overheden om de missie te realiseren.

Visie

Hoe zien wij kunst en cultuur in onze gemeente in de toekomst?

Kunst en cultuur staan midden in de samenleving met een breed en toegankelijk aanbod en inspirerende voorbeelden. Kunst en cultuur hebben een waarde in zichzelf. Dingen die de zintuigen strelen, veraangenamen het leven.

Maar voor ons, als gemeentelijke overheid, zijn ook nog andere aspecten van kunst en cultuur belangrijk; Kunst en cultuur:

- dragen expressie, creativiteit en innovatie in zich. Dit zijn onmisbare elementen in de vitale samenleving van Zeewolde;

- bevorderen ontspanning, persoonlijke ontwikkeling, integratie van verschillende culturen, binding en saamhorigheid, respect, inspiratie en uitdaging;
- dragen bij aan de noodzakelijke vorming van netwerken tussen mensen;
- leveren een wezenlijke bijdrage aan het economische klimaat en de stedenbouwkundige kwaliteit van onze gemeente.

Doelen

Wij willen onze visie op kunst en cultuur voor de komende beleidsperiode stimuleren en faciliteren met het nastreven van de volgende doelen:

- de schoolgaande jeugd in Zeewolde maken kennis met diverse vormen van kunst en cultuur;
- een gevarieerd aanbod van kunst en cultuur stimuleert ontmoeting, persoonlijke- en creatieve ontwikkeling;
- door het zichtbaar maken van nieuwe en bestaande artistieke- en culturele initiatieven, kan iedereen kunst en cultuur beleven in Zeewolde;
- we verbinden kunst en cultuur met andere beleidsterreinen om maatschappelijke opgaven samen aan te gaan;
- kunst en cultuur dragen bij aan een prettige omgeving om in te wonen, te werken en te recreëren;
- kunst en cultuur versterken de identiteit van Zeewolde.

Hoe we de zes doelen willen bereiken wordt bij de 3 thema's aangegeven.

3 Thema's

3.1 Cultuur en educatie

Kennismaken met vormen van cultuur

We vinden het belangrijk dat kinderen en jongeren kennis maken met diverse vormen van cultuur door er actief mee bezig te zijn en zelf iets te maken. Zo leren zij hun creatieve en flexibele kanten kennen. Vaardigheden die belangrijk zijn in het kunnen omgaan met diverse situaties in het dagelijks leven. Door kunst en cultuur op de scholen aan te bieden maken alle leerlingen hier kennis mee. Cultuur biedt leerlingen nog meer vaardigheden. Ze leren van het kijken en luisteren naar cultuuruitingen, van cultuurbezoek en van lezen over cultuur. En door te reflecteren op eigen werk en dat van anderen doen leerlingen kennis op over cultuur als fenomeen en als expressiemiddel. Leerlingen ontwikkelen culturele competenties en talenten, culturele vaardigheden en een open houding ten aanzien van de vele vormen van cultuuruitingen.

3.1.1 Terugblik

In deze terugblik bekijken we het thema cultuur en educatie vanuit twee culturele disciplines: cultuur-educatie en letteren. Het gaat hierbij expliciet om de algemene muzikale vorming (AMV) lessen vanuit de Muziekschool, het cultureel-educatief programma van Verbeelding & Co en de leesbevorderingsprogramma's vanuit de openbare bibliotheek. Vervolgens wordt ingegaan op wat van deze beleidsvoornemens is gerealiseerd. De terugblik sluiten we af met activiteiten die in deze beleidsperiode extra zijn bereikt.

Voorgenomen beleid uit 2014

Cultuureducatie

- Deelname impulsregeling Brede Scholen, Sport en Cultuur;
- Vormgeven en bestendigen taak van de combinatiefunctionaris cultuur;
- Subsidiëren AMV-lessen op de basisscholen;
- Deelname jeugd cultuurfonds;

Bibliotheek

- Niets over cultuureducatie opgenomen in de oude nota.

Van de beleidsvoornemens 2014-2020 is het volgende bereikt:

Cultuureducatie

- We doen mee aan de Brede Regeling Combinatiefuncties, deze impulsregeling is doorontwikkeld naar een vierjarige cofinancieringsregeling met een bredere focus dan in 2014;
- De cultuurmakelaar werkt vanuit De Verbeelding & CO en maakt ieder jaar in overleg met het onderwijs een cultureel-educatief programma;
- Basisschoolleerlingen krijgen AMV-lessen op school en ook zijn er AMV lessen buitenschools georganiseerd;
- Sinds het najaar van 2016 doen we via het jeugdfonds sport & cultuur Gelderland mee aan het jeugdcultuurfonds;

Bibliotheek

- Eén van de vijf functies uit de bibliotheekwet betreft het bevorderen van lezen en laten kennismaken met literatuur. Diverse leesbevorderingsprogramma's hebben hun route naar de scholen gevonden.

In de beleidsperiode 2014-2020 is extra uitgevoerd/bereikt:

- Sinds 2019 is de focus van de Brede Regeling Combinatiefuncties cultuur niet alleen meer gericht op het onderwijs, hierdoor hebben ook specifieke doelgroepen een culturele kennismaking gekregen;
- Door afwezigheid van een lokaal steunpunt, heeft de cultuurmakelaar haar expertise op cultuur-educatie vrijwillig beschikbaar gesteld voor bovenlokale vragen vanuit de provincie en het provinciale expertisecentrum FleCk.

3.1.2 Huidige ontwikkelingen

- Vanuit de provincie heeft het expertisecentrum FleCk de opdracht gekregen om de Rijksregeling CMK3 (cultuur met kwaliteit) samen met de gemeenten in Flevoland vorm te geven;
- De behoefte aan het inregelen van een bovenlokale steunfunctie tussen FleCk (provincie) en de lokale cultuureducatie (gemeente) is groot;
- Het succesvolle cultureel-educatief programma van Verbeelding & Co kan ieder schooljaar rekenen op hoge inschrijvingen door het onderwijs;
- Steeds meer scholen hebben een (geschoolde) interne cultuur coördinator;
- Er komen steeds meer provinciale en landelijke subsidies voor cultuurprojecten waarvoor co-financiering nodig is;
- Basisscholen geven aan behoefte te hebben aan één aanspreekpunt voor alle uitingen van (cultuur)educatie;
- De bibliotheek werkt met bijna alle scholen in Zeewolde samen aan wie zij diverse educatieve producten aanbieden;
- Het geconcentreerd lezen van langere teksten of boeken door jongeren neemt af.

3.1.3 Wat willen we bereiken

- Basisschoolleerlingen en leerlingen uit het voorgezet onderwijs maken tijdens hun schoolcarrière in Zeewolde kennis met literatuur, theater, media, dans, muziek en erfgoed om hun talenten en een creatieve, onderzoekende houding te ontwikkelen;
- Bovenlokale programma's gericht op het thema cultuur en educatie worden beter gebruikt;
- Basisschoolleerlingen krijgen ieder leerjaar muziekonderwijs in de vorm van AMV-lessen op school aangeboden omdat muziek o.a. de creatieve ontwikkeling stimuleert;
- De cultuurmakelaar draagt vanuit Verbeelding & Co bij aan de culturele infrastructuur door de vraag vanuit de scholen en het aanbod van de kunstaanbieders/culturele partner bij elkaar te brengen in een cultureel-educatief programma;
- Inrichten van een bovenlokale steunfunctie tussen provincie en gemeente;
- Leesplezier is dé sleutel tot een betere lees- en taalvaardigheid. Inzetten op leesbevordering en leesmotivatie blijft nodig. De bibliotheek zorgt voor een rijk leesaanbod voor kinderen en jongeren. Om dit leesaanbod te kunnen lenen blijft het basisabonnement voor kinderen en jongeren t/m 17 jaar gratis.

3.1.4 Wat gaan we doen en wanneer

In acht agendapunten geven we aan waar we met cultuur een bijdrage leveren aan de kennismaking met vormen van cultuur aan de schoolgaande jeugd in Zeewolde en dat een gevarieerd aanbod van kunst en cultuur schoolgaande jeugd stimuleert tot ontmoeting en persoonlijke- en creatieve ontwikkeling.

Agenda	Tijdspad
• Met gebruikmaking van de combinatiefunctieregeling blijven we het cultureel-educatieve programma van Verbeelding & Co aan de scholen subsidiëren;	• 2021-2024
• De huidige opdracht (nadere voorschriften bij de subsidie) voor de inzet van de cultuurmakelaar wordt geëvalueerd en geactualiseerd;	• 2021
• De vorm voor het inrichten van een bovenlokale steunfunctie wordt onderzocht, voor de uitvoering van de steunfunctie wordt een aparte opdracht opgesteld;	• 2021
• Het meedoen en implementeren van CMK3 (cultuur met kwaliteit) wordt samen met FleCk, de scholen en de cultuurmakelaar onderzocht;	• 2021
• We onderzoeken de mogelijkheden voor co-financiering;	• 2021-2024

• We maken afspraken om de intentie voor één aanspreekpunt voor cultuureducatie richting de scholen vorm te geven;	• 2021-2024
• We blijven de AMV-lessen op de basisscholen subsidiëren;	• 2021-2024
• Leesbevordering en het laten kennismaken met literatuur vanuit de bibliotheek blijven we subsidiëren.	• 2021-2024

3.2 Cultuur en ontmoeting

Beleven en verbinden

In het thema cultuur en ontmoeting komen twee culturele disciplines samen: letteren en media & amateurkunst en podiumkunsten. We vinden het belangrijk dat de inwoners van Zeewolde toegang hebben tot publieke informatie en dat cultuur stimuleert tot ontmoeting, persoonlijke- en creatieve ontwikkeling. Een toneelvoorstelling bezoeken of samen zingen zorgt voor binding en saamhorigheid, respect, het zet aan tot kritisch denken, het confronteert en stimuleert de vorming van netwerken tussen mensen en verschillende culturen. Kansen voor andere beleidsterreinen liggen er om met de creativiteit van de culturele sector een bijdrage te leveren aan maatschappelijke opgaven.

3.2.1 Terugblik

In deze terugblik bekijken we het thema cultuur en ontmoeting vanuit twee kunst- en cultuur disciplines: media en letteren, amateurkunst en podiumkunsten. We hebben het over de openbare bibliotheek (letteren) en de lokale omroep (media). Het gaat over de amateurkunstbeoefening en de (professionele) podiumkunsten.

Voorgenomen beleid uit 2014

Bibliotheek

- Ontwikkelrichting naar een Huiskamerscenario.

Lokale omroep

- In overleg met RTV Zeewolde over de invulling van een lokale omroep.

Amateurkunstbeoefening

- Subsidiëren amateurkunstbeoefening.

Podia

- Stichting De Verbeelding staat op eigen benen.

Podiumkunsten

- Incidentele aanvragen subsidiëren.

Van de beleidsvoornemens 2014-2020 is het volgende bereikt:

Bibliotheek

- Met inachtneming van alle vijf wettelijke functies van de bibliotheek is er invulling gegeven aan het Huiskamerscenario;

Lokale omroep

- Het gesprek is gevoerd met Lokale Omroep Zeewolde. Zij hebben in 2016 een 5 jarige zendmachtiging voor Zeewolde gekregen van de Commissariaat voor de Media.

Amateurkunstbeoefening

- Subsidieaanvragen zijn beschikt.

Podia

- De laatste subsidie voor Stichting De Verbeelding is in 2018 beschikt.

Podiumkunsten

- Incidentele aanvragen voor voorstellingen/optredens zijn gesubsidieerd.

In de beleidsperiode 2014-2020 is extra uitgevoerd/bereikt:

Bibliotheek

- Samenwerkingsconvenant 2019-2022 tussen de Flevolandse gemeenten en de FlevoMeer Bibliotheek is afgesloten;
- Realisatie van uitnodigende presentatie van de ruimte na de verhuizing;
- Oprichting van het Huis voor Taal in de bibliotheek;

- Opzetten van een mediatheek in de bibliotheek ter ondersteuning van het Breinpunt;
- Sterke inzet op de ontmoetings- en verblijffunctie van de bibliotheek met meer dan 600 georganiseerde ontmoetingen per jaar gericht op persoonlijke ontwikkeling, cultuur, taal en digitale vaardigheden;

Lokale omroep

- De startende Lokale Omroep Zeewolde heeft groots ingezet op professionalisering van de lokale omroep;
- De vorming van streekomroepen is onderzocht door Lokale Omroep Zeewolde, op een aantal facilitaire/organisatorische zaken is er samenwerking met de lokale omroep in Lelystad;
- De Lokale Omroep Zeewolde op de tv-kabel (2020).

Podiumkunsten

- Verbreding van het culturele aanbod met theatervoorstellingen georganiseerd door Zeewolde Live in The Lux en andere passende locaties;
- Inwoners van Zeewolde en daarbuiten hebben hun weg gevonden voor een tentoonstelling, concert of bijeenkomst in paviljoen De Verbeelding.

3.2.2 Huidige ontwikkelingen

- Met de programmering van de activiteiten sluit de bibliotheek steeds meer aan bij maatschappelijke opgaven uit het sociaal domein;
- De bibliotheek is partner in het Vraaghuis;
- De bibliotheek FlevoMeer is bezig met de voorbereiding van een nieuwe beleidsperiode (2021-2024);
- Door de coronapandemie is de behoefte van bibliotheekleden naar het lenen van e-boeken en luisterboeken verhoogd;
- In steeds meer dorpen is een dorpsdichter actief;
- Vorming van de streekomroepen;
- Een nieuw aanwijzingsbesluit zal worden aangevraagd bij het Commissariaat voor de Media;
- Meerdere organisaties hebben hun wens voor repetitieruimtes muziek / een muziekcentrum uitgesproken;
- Een co-creatie tussen de cultuurmakelaar, Kunstlink Flevoland en een groep inwoners met een migranten achtergrond krijgt het oprichten van Wereldkoor steeds meer vorm;
- De vraag voor co-financiering neemt toe om subsidies bij fondsen aan te vragen;
- Er is behoefte aan een locatie/werkplaats om gezamenlijk amateurkunst te beoefenen;
- Amateurkunstverenigingen kunnen subsidie bij de provincie aanvragen om kosten die Corona-maatregelen met zich meebrengen te bekostigen.

3.2.3 Wat willen we bereiken

- De bibliotheek is een laagdrempelige, voor een ieder toegankelijke openbare voorziening die uiting geeft aan de 5 wettelijke functies (ter beschikking stellen van kennis en informatie; bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie; bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur; organiseren van ontmoeting en debat; en laten kennis maken met kunst en cultuur). Deze functies dragen bij aan de persoonlijke ontwikkeling en verbetering van de maatschappelijke kansen van het algemene publiek.
- De bibliotheek levert, als basisvoorziening, een bijdrage aan de maatschappelijke opgaven in het sociaal domein;
- De lokale omroep verzorgt een lokaal toereikend media-aanbod dat passend is voor Zeewolde;
- De uitwerking van de (landelijke) ontwikkeling naar streekomroepen is een passende voor Zeewolde;
- Inwoners ruimte bieden om mee te doen aan amateurkunstbeoefening zodat zij met gelijkgestemden hun hobby kunnen uitoefenen en hun kennissen/vriendenkring kunnen uitbouwen;
- Inwoners weten het lokale (professionele) culturele aanbod te vinden;
- Organisaties uit Zeewolde die professionele podiumkunsten aanbieden helpen we (indien nodig) de periode van de Corona-maatregelen door;
- Het streven is om beter gebruik te maken van (landelijke en provinciale) subsidies en fondsen.

3.2.4 Wat gaan we doen en wanneer

In vijftien agendapunten geven we aan waar we met cultuur een bijdrage leveren aan een prettig woon-werkklimaat in Zeewolde. Ze verbinden en verrijken het individu en zijn van groot belang bij het vervullen van onze maatschappelijke opgaven.

Agenda	Tijdspad
--------	----------

• De bibliotheek blijven we subsidiëren waarmee we de vijf wettelijke functies borgen;	• 2021-2024
• De nadere voorschriften behorende bij de subsidiebeschikking van de bibliotheek gaan we herzien;	• 2021
• Met inachtneming van de huidige ontwikkelingen, het gekozen Huiskamerscenario van de bibliotheek evalueren;	• 2021
• Samenwerking stimuleren tussen de bibliotheek en andere culturele partners en partners sociaal domein;	• 2021-2024
• Zeewolde heeft een dorpsdichter;	• 2021-2022
• De bekostigingsplicht aan de Lokale Omroep Zeewolde voor het verzorgen van een lokaal toereikend media-aanbod blijven we doen op basis van de VNG richtlijn;	• 2021-2024
• Het gevraagde raadsadvies of de Lokale Omroep Zeewolde voldoet aan de criteria voor toekenning van een nieuwe aanwijzingsaanvraag opstellen;	• 2021
• Deskundigheidsbevordering amateurkunstbeoefening blijven we subsidiëren;	• 2021-2024
• De beleidsregels amateurkunstbeoefening uit 2009 gaan we actualiseren;	• 2021
• Incidentele subsidies voor professionele podium- en beeldende kunsten blijven we subsidiëren;	• 2021-2024
• De beleidsregels kunst en cultuur uit 2005 (incidentele subsidie voor professionele kunst) gaan we herzien;	• 2021
• Haalbaarheidsonderzoek naar een muziekcentrum uitvoeren;	• 2021-2024
• Mogelijkheden voor co-financiering onderzoeken;	• 2021-2024
• Verkennen locatie/werkplaats voor het gezamenlijk uitoefenen van een hobby;	• 2021-2024
• Website kunst- en cultuur in Zeewolde maken.	• 2021-2024

3.3 Cultuur en de fysieke leefomgeving

Herkenbare identiteit

Kunstwerken, erfgoed en monumenten in de openbare ruimte maken onze leefomgeving mooier, ze zorgen ervoor dat we meer van de ruimte om ons heen kunnen genieten. Ze dragen eraan bij dat we Zeewolde als prettig ervaren om er te wonen, te werken en te recreëren. Daarnaast kunnen de unieke objecten ons historisch bewustzijn versterken en leveren ze een belangrijke bijdrage aan de identiteit van Zeewolde.

3.3.1 Terugblik

In deze terugblik zijn de beleidsvoornemens van 2014 voor de betrokken beleidsterreinen cultureel (immaterieel) erfgoed, architectuur, archeologie, monumenten en beeldende kunst in de openbare ruimte weergegeven. Vervolgens wordt ingegaan op wat van deze beleidsvoornemens is gerealiseerd. De terugblik sluiten we af met activiteiten die in deze beleidsperiode extra zijn bereikt. Bij een aantal activiteiten is het beleidsterrein toerisme betrokken.

Voorgenomen beleid 2014:

Erfgoed:

- Discussie opstarten welke gebouwen en tastbare herinneringen bewaard moeten worden voor toekomstige generaties;
- Input van de discussie gebruiken voor gemeentelijk visiedocument op erfgoed;
- Bespelen carillon door een beiaardier subsidiëren;
- Onderhoud carillon en klokkentoren subsidiëren.

Architectuur:

- Niets over opgenomen.

Archeologie:

- Archeologiebeleid herzien.

Monumenten:

- Niets over opgenomen.

Beeldende kunst:

- Inventariseren van de kunstwerken in de openbare ruimte;
- Schouw, sanerings- en onderhoudsplan opstellen.

Van de beleidsvoornemens 2014-2020 is het volgende bereikt:

Erfgoed:

- De discussie heeft nog niet plaatsgevonden;
- Het bespelen van het carillon door een beiaardier is gesubsidieerd (2014-2020);
- Aan het onderhoud van het carillon en de klokkentoren is financieel conform de afspraken bijgedragen (2014-2020).

Archeologie:

- Het archeologiebeleid is herzien (2016).

Beeldende kunst

- Een inventarisatie van de kunstwerken is uitgevoerd (2017);
- De schouw van de kunstwerken is uitgevoerd (2017) en op basis hiervan een onderhoudsplan gemaakt (2018). Tot een saneringsplan is het nog niet gekomen.

In de beleidsperiode 2014-2020 is extra uitgevoerd/bereikt:

- Cultuurhistorische inventarisatie van waardevolle gebouwen, ruimtelijke structuren en kunst in Zeewolde (2020) – door Steunpunt Archeologie en (jonge) Monumenten Flevoland;
- Naast scheepswrakken (Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed) zijn ook de vliegtuigwrakken (Stichting Ongeland) voorzien van een markeringspaaltje (2019);
- Oral History Zeewolde (polderpioniers aan het woord), meerjarenproject op initiatief van Batavia-land en Landschapsbeheer Flevoland (2019 en verder);
- De Zuiderzee-icoonroute door Zeewolde;
- Archeologisch waardevolle terreinen zijn ontdekt;
- Op de archeologische vondst van een schedel/gewei van een edelhert is een C14-datering uitgevoerd (2019);
- Het Vliegersmonument (2019), op initiatief van Cees Steijger, is toegevoegd aan het monumentenbestand;
- Het kunstwerk Koe van kunstenaars Ella Steenmeijer is vervangen (2019).

3.3.2 Huidige ontwikkelingen

Een aantal ontwikkelingen speelt op de beleidsterreinen cultureel (immaterieel) erfgoed, architectuur, archeologie, monumenten en beeldende kunst in de openbare ruimte. Deze ontwikkelingen nemen we mee in de beleidsvoornemens voor 2021-2024. Het gaat om:

- Een licht groeiende belangstelling voor erfgoed (o.a. binnen cultuureducatie);
- De belevingseconomie: de behoefte aan het beleven / ervaren van een culturele beleving op een passende locatie neemt toe;
- De omgang met cultureel erfgoed in de leefomgeving wordt geregeld met de Omgevingswet;
- De oorspronkelijke pioniers komen op leeftijd, hun verhaal kan nu nog worden verteld;
- Een toename van kunstwerken die als geschenk worden aangeboden;
- Het opstellen van een bovenlokaal convenant op initiatief van de provincie Flevoland waarin afspraken over onderhoud en toegankelijkheid worden opgenomen voor de Flevolandse LandArt (o.a. voor Aardzee en Sealevel).

3.3.3 Wat willen we bereiken

De komende beleidsperiode staat in het teken van het versterken van de identiteit van Zeewolde door zichtbaar te maken wat Zeewolde te bieden heeft op het gebied van cultureel (immaterieel) erfgoed,

architectuur, archeologie, monumenten en beeldende kunst in de openbare ruimte. In de beleidsperiode 2021-2024 willen we hiermee het volgende bereiken:

- De kennis over de historie van Zeewolde vergroten onder inwoners en bezoekers;
- Inwoners en bezoekers bewust maken van het (religieus) cultureel erfgoed in Zeewolde;
- Voorkomen dat graven die in algemene zin waardevol zijn (bijv. bekend persoon, geschiedenis, vormgeving) verdwijnen;
- Onze kunstwerken in de openbare ruimte zijn goed onderhouden;
- De beleving van de (landschaps)kunstwerken en erfgoed maken we zichtbaarder door ze te voorzien van informatiebordjes en digitale toegankelijkheid;
- De kunstroutes en erfgoedroute(s) sluiten aan op de toeristische TOP's (Toeristisch Overstappunt).

3.3.4 Wat gaan we doen en wanneer

In twaalf agendapunten geven we aan waar we met cultuur een bijdrage leveren aan het versterken van onze identiteit; Zeewolde een prettige omgeving is om in te wonen, te werken en te recreëren; verbinden met andere beleidsterreinen en laten we zien wat we hebben in de openbare ruimte.

Agenda	Tijdspad
• Het bespelen van het carillon blijven we subsidiëren;	• 2021-2024
• De beleidsregels voor het carillon worden met de vereniging geëvalueerd en geactualiseerd;	• 2021
• Aan het onderhoud van het carillon en klokkentoren blijven we financieel bijdragen;	• 2021-2024
• Samen met het beleidsterrein toerisme & recreatie, faciliteren we fiets- en wandelroutes langs kunstwerken en erfgoed in Zeewolde;	• 2021
• Het project Oral History wordt voortgezet;	• 2021-2024
• Opstellen van een notitie over het beheer van gedenktekens op graven om (een deel van) de historie van Zeewolde in beeld te brengen/houden;	• 2021
• Een lijst met waardevolle (historische) graven en opvallende grafbedekking wordt opgesteld;	• 2021
• Opstellen van een integrale culturele kerkenvisie;	• 2021-2022
• Onderzoeken welke objecten karakteristiek en cultuurhistorisch zo waardevol zijn dat ze er signaleringsfunctie en/of bescherming nodig is;	• 2021-2024
• Klein onderhoud uitvoeren en graffiti-vrij houden van de kunstwerken blijven we voortzetten;	• 2021-2024
• Opstellen van een visie en uitvoeringsplan op de kunstwerken in de openbare ruimte waarin beheer, onderhoud en omgang met nieuw aangeboden werken is opgenomen;	• 2021-2022
• Onderzoeken welke rol paviljoen De Verbeelding kan spelen bij het provinciaal beleid aangaande de landschapskunstwerken.	• 2021-2024

4 Bijlage

4.1 De waarden van kunst en cultuur

De waarden van kunst en cultuur laten zich zien op vele terreinen. In het onderstaand overzicht worden deze weergegeven:

Artistiek

Kunst en cultuur hebben een waarde in zichzelf. Kunst om de kunst. Uitingen van kunst die de zintuigen strelen en het leven veraangenamen en expressie, creativiteit en innovatie in zich dragen.

Persoonlijk

De waarde van kunst en cultuur zit ook in wat het voor ons persoonlijk betekent. Als toeschouwer en als maker. Ze bevorderen ontspanning, persoonlijke ontwikkeling, reflectie, inspiratie en uitdaging.

Maatschappelijk

De maatschappelijke waarde van kunst en cultuur draagt bij aan de leefbaarheid van ons dorp. Samen zingen of toneelspelen zorgt voor verbinding en saamhorigheid, respect, het zet aan tot kritisch denken, het confronteert en stimuleert de vorming van netwerken tussen mensen.

Ruimtelijk

Kunstwerken, architectuur en erfgoed in de openbare ruimte maken onze leefomgeving mooier. Ze zorgt ervoor dat we ons thuis voelen in Zeewolde.

Historisch besef

Ons dorp is nog niet oud en toch hebben we al wat te bieden. In de loop der jaren zijn er monumenten geplaatst en archeologische plaatsen gevonden die bijdragen aan het besef van een verleden in Zeewolde.

Economisch

Kunst en cultuur leveren een wezenlijke bijdrage aan het economische klimaat en de stedenbouwkundige kwaliteit van onze gemeente. Een dorp met een cultureel leven, kunst en erfgoed in de openbare ruimte is aantrekkelijk voor nieuwe inwoners, voor bezoekers en voor ondernemers.

Identiteit

Kunst en cultuur leveren ook een bijdrage aan onze identiteit. Met kunst en cultuur kunnen wij ons onderscheiden van andere dorpen en steden.

We noemen nog twee waarden die een combinatie zijn van persoonlijk en maatschappelijk waarde, en wel:

Gezondheid

Met het inzetten van de creativiteit van de culturele sector kan (zowel preventief als curatief) bijgedragen worden aan een positieve gezondheid van (kwetsbare) inwoners. Kunst en cultuur kan daarmee een bijdrage leveren aan de maatschappelijke opgaven in het sociaal domein.

Kennismaatschappij

Kunst en cultuur dragen bij aan 21-eeuwse vaardigheden als creatief denken en handelen, kritisch denken, mediawijsheid, communiceren, samenwerken en het ontwikkelen van sociale en culturele vaardigheden. Het zijn onmisbare elementen in de vitale samenleving van Zeewolde.

Samengevat kunnen we concluderen dat (zie ook de visie) kunst en cultuur niet alleen een op zichzelf staande artistieke eigenwaarde heeft, maar ook een individuele en sociale waarde. Een derde waarde die daaraan kan worden toegevoegd is de economische waarde: de betekenis van kunst en cultuur voor het vestigingsklimaat van Zeewolde.